यत् यतस्तं अपश्यंत्याइदं सहस्रधा नफलति नविशीर्यतेऽतस्तत् वज्रसारं वज्रवत्कठिनंनूनमित्युत्प्रेक्षा ॥ ९ ॥ त्वया व्यपोह्य वृद्धैरविचार्य यत्करुणं शोचनीयं कर्मानुचितवरदानरूपं त्वयाकृतं तेनहेतुना ममबांधवाः कैकेय्यानिरस्ताः सुखार्हाअपि कृपणाः संतोवनेधावंति ॥ यद्वा व्यपोह्य अनादृत्य राज्यात्प्रभ्रश्यवा त्वया निरस्ताव नेपरिधावंतीतियत्तदकरुणं क्रूरंकर्म त्वयाकृतमित्यर्थः ॥ १० ॥ ननु चतुर्दशवर्षानंतरं तवपुत्रस्यैवराज्यंभविष्यतितत्राह ॥ यदीति ॥ तावत्पर्यंतंवनेजीवनमेव नसंभाव्यते तथापि यदिजीवन्पुनरेष्यति तथापि भरतोराज्यंजह्यादितिनोपलक्ष्यते नसंभाव्यतइत्यर्थः ॥ ११ ॥ अथापि कदाचिद्भरतोजह्यात् तथापि रामस्तन्नांगीकरिष्यती

वज्रसारमयंनूनंहृदयंमेनसंशयः॥ अपश्यंत्यानतंयद्वैफलतीदंसहस्रधा॥ ९॥ यत्त्वयाकरुणंकर्मव्यपोह्यममबांधवाः॥ निरस्ताःपरिधावंतिसुखार्हाःकृपणावने॥ १०॥ यदिपंचदशेवर्षेराघवःपुनरेष्यति॥ जह्याद्राज्यंचकोशंचभरतोनोपलक्ष्यते ॥११॥ भोजयंतिकिलश्राद्धेकेचित्स्वानेववांधवान्॥ततःपश्चात्समीक्ष्यंतेकृतकार्याद्विजोत्तमान्॥१२॥ तत्रयेगुणवंतश्चविद्वांसश्चद्विजातयः॥ नपश्चात्तेऽभिमन्यंतेसुधामपिसुरोपमाः ॥ १३ ॥ ब्राह्मणेष्वपिवृत्तेषुभुक्तशेषंद्विजोत्तमाः॥ नाभ्युपेतुमलंप्राज्ञाःशृंगच्छेदमिवर्षभाः॥१४॥

तिसदृष्टांतमाह ॥ भोजयंतीत्यादिना ॥ केचिच्छ्राद्धकर्तारोवयोगुणैरधिकान्विप्रान् श्राद्धेनिमंत्र्य वयोगुणहीनानपि स्वान् बांधवान् श्राद्धेभोजयंति ॥ ततः कृतकार्याःसंतो निमंत्रितान् द्विजर्षभान् पश्चादिष्टपंक्तौभोजयितुं समीक्षंते विचारयंति ॥ १२ ॥ तत्र निमंत्रितेषु येगुणवंतः श्राद्धापेक्षितगुणवंतस्तेसुरोपमाः पश्चात्पंक्तौ सुधासदृशस्वाद्वन्नमपिनानुमन्यंते ॥ १३॥ ननु कुतोनानुमन्यंते ॥ ब्राह्मणशेषभोजने शूद्रशेषभोजनवद्दोषाभावादतआह ॥ ब्राह्मणेष्वपीति ॥ ब्राह्मणेषु वृत्तेषु भुक्तवत्सु तद्भुक्तशेषमपि यतो द्विजोत्तमाः प्राज्ञाश्चातस्तद्भोजनमभ्युपेतुमंगीकर्तुंनालं अवमाननात् ॥ ऋषभाः स्वशृंगच्छेदमिव शृंगस्थानीयोहिसतांमानः ॥ १४ ॥